

DIRVA

Nr. 26

Kovas-March 3, 1961 vos nacionalinė Cleveland, Ohio

Alžiro taikos viltys padidėjo

Maroko sostinėje Rabate prasidėjo šiaurinės Afrikos "viršūnių konferencija", kurioje dalyvauja Tuniso prezidentas Bourguiba, Maroko naujasis karalius Hassanas ir Alžiro sukilėlių provizorinės vyriausybės šefas Ferhat Abbas.

Pagrindines konferencijos temas sudarą Alžiro ir "Magrebo" klausimai. Magrebu vadinama vakarinė arabų valstybių grupė, susidedanti iš Maroko, Tuniso, Libijos ir Alžiro. Kai kurie arabų vadai yra linke sukurti vieningą tų kraštų politinę grupę. Šioje konferencijoje bus nagrinėjama tos grupės apjungimo forma ir kryptis.

Tuniso prezidentas Bour-

guiba, kaip iš informuotų sluoksnių patiriama, padaręs smulkmenišką pranešimą apie pirmadienį Paryžiuje vykusią su Prancūzijos prezidentu De Gaulle pasitarimų eigą.

Tokį pat pranešimą Prancūzijos ministerių kabinetui Paryžiuje padarė ir prez. De Gaulle. Kaip pradeda aiškėti, prez. De Gaulle atsisakęs reikalavimo įvykdyti ginklų paliaubas, prieš prasidedant politinėms deryboms "su įvairiomis Alžiro tendencijomis, jų tarpe Alžiro Tautinio Išlaisvinimo Frontu". Prezidentui De Gaulle atsisakius šios sąlygos, kaip stebėtojai tik, viltys deryboms dėl Alžiro apsisprendimo sąlygų nepaprastai padidėjusios, ir netolimoje ateityje reikią laukti Prancūzijos ir Alžiro nacionalistų delegacijų susitikimo kurioje nors neutralioje valstybėje, greičiausiai Šveicarijoje.

Kiek tamsesnį šešėlį toms viltims meta prancūzų nusistatymas derėtis "su įvairiomis Alžiro tendencijomis". Alžiro revoliucionieriai nėra vieningi. Ryškiausias jų grupės yra jau minėtas Tautinio Išlaisvinimo Frontas, trumpai vadinamas FLN ir Tautinis Alžiro Sąjūdis MNA. Pirmasis turįs daugiausiai šalininkų tarp Alžire gyvenančių nacionalistų, antrasis — tarp kontinentinėje Prancūzijoje gyvenančių, ir tarp abiejų grupių vyksta nuolatinis "privatinis karas". FLN atstovai pareiškė, kad jie nesėsią prie bendro derybų stalo, jei jose dalyvaus konkurencinių nacionalistų grupių atstovai. Tikima, kad prez. De Gaulle turėsias vesti atskiras derybas su atskiromis "tendencijomis".

Ruošiamosi deryboms su Alžiro nacionalistais, Prancūzijos vyriausybė ėmėsi priemonių sumažinti prancūzų armijos Alžire politinę ir policinę galią. To neabejotinai pasitarimuose su prez. De Gaulle buvo pareikalavęs Tuniso prez. Bourguiba, perduodamas nacionalistų provizorinės vyriausybės sąlygas, ir ta vyriausybės akcija laikoma gestu,

drašinančiu nacionalistų griežčiau pradėti derybas.

Tų priemonių tarpe minimas dpiejų karinės policijos prefektų pakeitimas civiliais Alžiro ir Orano miestuose, sumažinimas karinių komendantų skaičiaus ir pakeisti nuostatai, liečią musulmonų nacionalistų areštus. Taip pat tikima, kad netrukus bus paleista 20,000 internuotų nacionalistų, kaip prez. Bourguiba buvo pasiūlęs.

Adenaueris atvyks į JAV

Prez. Kennedy spaudos konferencijoje pareiškė, kad Vokietijos kancleris Adenaueris priėmė kvietimą ir lankysis Washingtone balandžio 12 ir 13 dienomis. Savaite anksčiau Washingtone viešės britų premjeras Macmillanas. Pasitarimai su Adenaueriu apims plačią problemų skalę, įskaitant Šiaurės Atlanto Gynybos Organizaciją ir vokiečių įnašą bendron gynybos išlaidų sumon ir pagalbą ūkiškai atsilikusiems kraštams.

Toliau spaudos konferencijoje prezidentas pareiškė, kad jis rekomendavo kongresui grąžinti buv. prez. Eisenhowerio karinį laipsnį, kuris buvo specialiu aktu "atidėtas į šalį", kai Eisenhoweris buvo išrinktas prezidentu.

Kalbėdamas apie krašto gynybą, prez. Kennedy pabrėžė, kad krašto politika, liečianti branduolinius ginklus, nėra pasikeitusi, nors gynybos sekretorius McNamara ir rekomendavęs sustiprinti konvencines karines pajėgas.

Prez. Kennedy taip pat nurodė, kad šią savaitę, pirmą kartą nuo praeitos liepos mėnesio, aukso balansas su kitais kraštais neparodęs nuostolio. Nors tai tuo tarpu esąs tik laikinis reiškinys, bet jis rodo, kad doleris atgavęs pasikėjimą kituose kraštuose. Bet dar esą perankstyva

Lietuvaitė grįžta su baltiniais iš "automatinės skalbyklos", kokių dar tebėra madoje Lietuvoje...

LIETUVOJE

PROF. A. PURENUI
80 METŲ

Vasario 17 d. profesorius Antanui Purėnui suėjo 80 metų amžiaus. Jis tebėra organinės chemijos ir technologijos katedros vedėjas Kauno Politechnikos Institute.

MIRĖ VILNIETIS
SKULPTORIUS
R. JACHIMAVIČIUS

Vasario 19 d. Vilniuje mirė skulptorius Rapolas Jachimavičius, eidamas 68-tus metus. Gimęs Vilniuje, būdamas baigęs tik amatų mokyklą ir dekoratyvinės skulptūros kursų, 1919 metais bendradarbiavo su Kapsuko valdžia Vilniuje, vėliau, lenkų laikais, mokėsi dailės fakultete Vilniuje ir Krokuvos meno akademijoje, 1924 metais gavo premiją už paminklo Silezijos sukilėliams projektą, o 1926 metais — už Ad. Mickevičiaus paminklo Vilniuje projektą. Nuo 1947 metų buvo docentas Dailės institute Vilniuje.

SUNKIAI ŽMONĖS
KEIČIASI

Prieš 30-40 metų Lietuvoje nereta būdavo sutikti čigonų, besisiūlančių išburti ateitį: "Ažu puse lita visa teisybe atasakysu". Praėjo daug metų, įvyko daug pasikeitimų, bolševikai vis "perauklėja visuomenę", vis "kuria tarybinį žmogų", o žmonės, nors ir nebe tie patys, bet daugeliu atžvilgių vis tokie patys.

Ne kur nors užkampyje, o pačiame Vilniuje, turguje prie buvusios Kalvarijos gatvės (dabar vadinamos Dzeržinskio), tebeslankioja čigonės, ilgais gėlėtais sijonais, padrikais plaukais, kaip ir prieš 30, kaip net prieš 130 metų... Nužiūrėjusios kuklesnę merginą, siūlosi "visa teisybe atasakyti". Ir kaina tos "taisybės" maždaug tokia pati: pusrublis, žinoma, naujasis (pernykščiais pinigais būtų penkrublinė). Jei atsiranda, kas drįsta apgavikes nuvyti, nuveja, jei ne — pinigas dingsta plačių sijonų kvolduose, o lengvatiškių ausyse skamba žavūs laimės pažadai... Žmonės lieka žmonės. "Tarybinės rasės" kaip nėra, taip nėra.

(LNA)

Rita Daunoraitė, dirbanti centrinėje Esso bendrovės įstaigoje, Londone, Vasario 16 proga buvo pakviesta tos įstaigos bendradarbių padaryti pranešimą apie Lietuvą. Bendrovės žurnalas "Esso Magazine" ta proga atspausdino šią nuotrauką, kurioje ji supažindina skyriaus vedėją P. G. Kelly su pranešimo programa.

BELGAI ŽADA PASITRAUKTI IŠ KONGO

Laiške JT gen. sekretoriui Hammarskjöldui Belgija pažadėjo iki kovo 15 dienos atitraukti savo igulas iš Kaminos ir Kitonos bazių bei pradėti atšaukinėti kitą Kongo administracijos pasamdytą karinį ir pusiau karinį personalą.

Belgija taip pat savo laiške pažadėjo sustabdyti savo piliečių stojimą į Kongo svetimšalių legioną ir "pakviesti" grįžti namo savo specialistus.

Tame pačiame laiške Jungtinės Tautos buvo pra-

šomos imtis stipresnių priemonių apsaugoti apie 2,000 belgų vaikų Katangos provincijoje ir apie 1,000 Leopoldvilėje. Belgija pažadėjo bendradarbiauti, vykdam JT Saugumo Tarybos rezoliuciją, reikalaujančią iš Kongo atšaukti visus svetimų valstybių politinius patarėjus ir karinį personalą.

Katangos prez. Tschombe atšaukė žadėtą vizitą į Kasai provinciją, Elisabetvilėje iškilus vyriausybės krizei. Ją iššaukė prancūzų parašutininko plk. Trinquier atvykimas į provinciją. Plk. Trinquier buvo anksčiau paskelbęs, kad jis sutinkąs padėti suorganizuoti Katangos armiją, ir pasitraukė iš prancūzų kariuomenės. Šis manevras greičiausiai turi ryšio su belgų žadamu pasitraukimu iš Kongo, bet jis, kaip spėjama, sutartas be prez. Tschombės žinios. Sutartį su plk. Trinquier sudarė Tschombės finansų ministras Kibve, kuris laikomas rimtu prezidento varžovu.

Leopoldvilėje premjeras

Ileo paneigė, kad prieš kelis dienas pasirašytasis "karinis protokolai" su Katangos ir Kasai provincijų atstovais reiškias abiejų provincijų nepriklausomybės pripažinimą. Trijų vyriausybės atstovai turėjo kovo 5 pradėti politinius pasitarimus Malagasio Respublikos sostinėje.

Leopoldvilėje plačiai pasisklido gandai, kad dabartinis JT gen. sekretoriaus asmeninis įgaliotinis Raješvaras Dajalis netrukus bus pakeistas italų Pasquale Spinelli. Dajalis buvo nuolat kritikuojamas centrinės Kongo vyriausybės, kad remias lumumbininkus, ir prez. Kasavubu buvo reikalavęs Hammarskjöldą jo atšaukimo.

Tačiau Jungtinių Tautų centre, New Yorke, tos žinios pavadintos "spėliojimais".

JT Kongo Sutaikymo Komisija iš 11 narių oficialiai paneigė, kad ji rekomendavusi Ileo vyriausybės pripažinimą.

Isteigtas 'taikos korpas'

Prezidentas Kennedy specialiu įsakymu įsteigė rinktinę kampanijoje žadėtą Taikos Korpą ir paprašė Kongresą, kad tas korpas būtų įstatymu patvirtintas visam laikui. Ta proga jis įspėjo visus norinčius į korpą stoti, kad jų gyvenimas nebus lengvas ir atlyginimai neaukšti.

Savanorių taikos korpa, kaip spaudos konferencijoje buvo paskelbta, sudarys daugiausiai jauni amerikiečiai, kurie bus siunčiami į užjūrius padėti tiems kraštams, kuriems trūksta specialistų, ir kurie tokios pagalbos pageidaus.

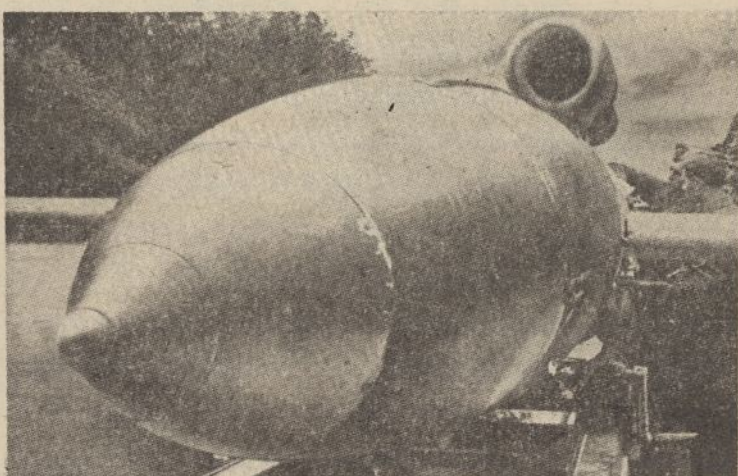
Taikos korpo programa tuo tarpu veiks bandymo pagrindu tik keliuose Azi-

jos, Afrikos ir Lotynų Amerikos kraštuose. Prez. Kennedy pareiškė, kad jis pirmuosius taikos korpo narius tiksis pasiūsti į užjūrius rudens pabaigoje, ir gale metų jų skaičius sieksias tarp 500 ir 1000. Vėliau jų skaičius būsias padidintas iki kelių tūkstačių.

Kiekvienas kandidatas būsias apmokomas nuo šešių savaičių iki šešių mėnesių, įskaitant supažindimą su atitinkamo krašto kultūra ir kalba. Kandidatai būsias rūpestingai atrenkami, kad "garbingai atstovautų Jungtines Valstybes".

* MASKVA paskelbė pirmąsias užuominas, kad Chruščiovas planuojąs atvykti į JT plenumo sesiją, prasidedančią už savaitės.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Pasiruošimas didžiausiam 1961 kultūriniam įvykiui

Antroji Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventė, rengiama Chicagoje 1961 m. liepos 2 d., neabejotinai bus didžiausias kultūrinis įvykis Amerikos lietuvių gyvenime 1961 metais. Daugiau kaip 1100 choristų nuo Los Angeles vakaruose, ligi New Yorko ir Bostono rytuose, liepos pradžioje suplauks į Chicago. Dainų šventei rengti komitetas ryžtasi visiems atvykstantiems chorams padengti pusę kelionės išlaidų, o Chicago lietuvių visiems choristams parūpins naktynę. International Amphitheatre salėje pakaks vietos 14,000 klausytojų.

Lietuviškoji daina lydejo, guodė ir ramino lietuvių tremtinius rūškanose tremties dienose. Ji negali nutilti ir dabar. Dainų šventė rengiama, kad lietuviškoji daina ir giesmė, skambanti lietuviškuose parengimuose ir lietuviškose bažnyčiose, bent kartą per penkerius metus suksambėtų sutelktine jėga ir parodytų lietuviškos dainos grožį ir savitumą saviesiems ir svetimiesiems.

Lietuvių jaunimas myli dainą. Lietuvių choruose jaunimo gausu. Neseniai iš Lietuvos atvykę jaunos lietuvaivės Chicagoje pirmoje eilėje įsijungė į lietuviškus ansamblius. Bet ir chorams reikia lietuviškosios paramos. Dainų šventė — didelis egzaminas lietuvių visuomenei: ar ji įvertina dainuojančio jaunimo gražias pastangas, kuris lietuviškai dainai skiria poilsio valandas. Chicago laukia ekskursijų iš visos Amerikos dainų šventės metu.

Dainų šventės repertuarą paruošė muzikų komisija. Ji patvirtino dainų šventės komitetas. Repertuaras išsiuntinėtis visiems chorams. Jis įvairus ir įdomus. Nė viena daina nedainuota pirmojo dainų šventėje. Jis apima gyvuosius ir mirusiuosius lietuvių kompozitorius. Jame telpa vyresnieji ir jaunieji kompozitoriai, lygiai kaip gyvenantieji laisvajame pasaulyje ir pavergtoje Lietuvoje. Muzikų nuomone, repertuaras kiek stipresnis, kaip būdavo nepriklausomoje Lietuvoje, bet jis pakeliamas kiekvienam chorui. Kai kurie chorai repertuarą jau baigia išmokyti. Dainų šventėje bus mišraus, vyrų ir moterų chorų pasirodymai.

Gaila, jog kai kurie lietuviški chorai jau neatsiliepė į komiteto kvietimą dainų šventėje dalyvauti. Bet nutrupėjimai dar nedideli, kad užtemdytų dainų šventės viltis.

Ligi šiol dainų šventėje dalyvauti įsiregistravo 28 pasauliniai ir parapijiniai chorai ir ansambliai. Išspausdintas ir išsiuntinėtis visas repertuaras, išnuomota didelė International Amphitheatre salė, tariamasi su dirigentais. Tikimasi, jog dainų šventę atidarys JAV kabineto narys.

Dainų šventei rengti komiteto vicepirmininkas ir išdirininkas Teodoras Blinstrubas su savo talkininkais paruošė dainų šventės finansinį planą, kurio įgyvendinimas pareikalauja įtempto darbo. Už bilietus gautos pajamos visų išlaidų gali nepadengti. Aukų rinkimas pradėtas per Lietuvių Bendruomenės apylinkes, organizacijas, per chorus. Į finansų telkimo darbą įsijungė bankininkas John Pakel, suorganizuodamas dainų šventei remti specialų komitetą.

Dainų šventė artėja, darbo našta nelengva, bet lietuviškoji visuomenė džiaugsmingai jos laukia.

St. Daunys

NE Į TĄ TRAUKINI, BALANDĖLIAI...

Vienybės redaktorius mėgina juoku numenkinti bolševikinį pavojų. O ar bereikia geresnio įrodymo dėl raudonosios barškuolės įsiraizgimo išeivijos užantyje, negu paskutiniai tos pačios Vienybės bolševikiški išpuoliai prieš S. Žymantą? Kaip ankstesni prieš V. Rastenį, B. Railą, Z. Ivinskį?

Neseniai lankė mus tarybiniai rašytojai Mieželiai, Bieliauskas, Sluckis, išgavę Amerikos pripažinimą savo sovietiniams Tarybų Lietuvos pasams. Ir mūsų knygy lentynėlesna, pasak naujo Vienybės kolaboranto, įsiriakia okupacijoje išleistos knygos. Jau ir chorai pradėjo dainuoti bolševikiniais metais parašytų operų ištraukas. Istorikas Trumpa visą laisvinimo politiką į šalį atidėjo, nebudamas paties prel.

M. Krupavičiaus griausmų, jog visi laisvi lietuviai yra "totalinio karo stovyje su okupantu", o panašūs nusiminimai yra "pralaimėjimo pradžia ir nuodėmė!" "Atstovas" Laurynas Chicagoje tarybinę "patriotinę" prakalbą išpylė. Naujų vilčių paklojo "kultūravimo plotmėje". Jau ir Fluxus, to paties Vienybės kolaboranto žodžiais tariant, būtų tapęs "visų laukiamas svečias". Ko daugiau benorėti!

Ir vis tati vienais bėgiais, viskas į šiaupus. O į anapus — tik kelios specialiai atrinktos Antano Gustaičio satyros, neigiamai vaizduojančios lietuvių išeivijos veiklą, kuo neiškentę pasigyrę pats naujasis Vienybės kolaborantas.

Ir kada viskas šiaip gražiai klostėse, prireikė Žymantui mu-

Į poeto Fausto Kiršos sukaktuves suvažiavę poetai dalinasi prisiminimais. Nuotraukoje iš kairės: P. Lembertas, J. Mikuckis, F. Kirša ir S. Santvaras.

B. Kerbelienės nuotrauka.

NE TRADICINIS, O ATSTITIKTINIS REIŠKINYS

V. Rastenis

Vasario 24 dienos "Darbininkas" savo spaudos apžvalgoje patiekė pranešimą, nors dėl visko dar šarvuotą klausuką, anot kurio lietuvių socialistų srovėje bene vyksta naujas tradicinis skilimas.

Pagrindas tokiame pranešime — "Dirvoje" minėtasis besirengiantis pasirodyti keisto vardo žurnalas ("Fluxus"), apie kurį dar ryškesnė informacija yra paskelbęs "Keleivis", kurią "Darbininkas" beveik ištiesai ir

ziką gadinti, kaip vieną kartą kronikininkas Raila Dirvoje išsireiškė. Maža kad priminė politinius klausimus, rezistenciją, ragino Lietuvą Tėvynę okupuota vadinti. Pareikalavo dar išlyginti bendradarbiavimo balansą Free Europe radio lietuviškos mis programomis...

Žymantui atsišaukė Darbininkas, o Dirvos užuoganoj, vis pagal to paties naujojo Vienybės kolaboranto vaizdingą pasakymą, pranašystes pabėrė V. Rastenis. Emė kirviai žvangėti ir kitose laikraščių redakcijose. Buvo čia dėl ko jaudintis, ramino Vienybė.

Pats Rastenis mokslškai išaiškino, kad einant "komunistų partijos ir tarybinės vyriausybės nepalaujamu rūpesčiu išleisti ir plačiai visuomenei skirti dabartinės lietuvių kalbos žodynai", iš Fluxus, lietuviškai išvertus, gaunasi "kruvinė", toji pat raudonoji bolševikų dizenterija. Užkrečiama liga, įkyri, bet ne nauja...

Bėda, kad "vyresnysis brolis" tokių juokų nelabai supranta ir jų nemėgsta. "Sutvarkyt tuos šunšukius, lietuvių tautos išgamas, buržuazines atplaišas, visuomenės sąvalkas, supuvusius liberalus, fašistinius žvėris, kūdikių, senelių, motinų žudikus..."

Ir pradėjo tvarkyti Vienybė raitydamas. O netaip paprasta. Jono Leono korespondencijų nepakanka. Bepigu buvo Rastenio "išpažintį", Ivinskio "dienoraštį" — iš sovietinės periodikos persispausdinti. Dabar reikia originalios kūrybos, naujų talentų.

Ir šiaip, truputis nepatogu, 16-os Vasario šventinis numeris, Lietuvos Vyčių rinkinys. Bet kaip anuose rinkiniuose Smetonos raštuose: — "Pasakyta — parašyta".

Rodės, viskas būtų gerai, ir darbo herojaus medalis užtikrintas, jei ne to naujojo Vienybės kolaboranto išdaiga iš perdėto entuziazmo. Emė į galą ir nukrypo ideologiškai nuo generalinės linijos. Atsuko atžagariom savo dvišaką ir iš neryčių pats demaskavo įvairius priešakinius ir užpakalinius susitaikėlius sambūviautojus: — "Balandėliai, jūs turit Kremliaus išduotą bilietą, vagonan įlipot ne toje stotyje ir ne į tą traukinį".

Ir pagadino visą naujųjų Vienybės plėšinių šlovą muziką. Tikras liaudies kenkėjas. Nors po stalu lįsk po šitokių savo naujojo kolaboranto auksinių linkėjimų deimantiniam jubilėjui.

A. Jonikas, Chicago, Ill.

pakartojo, būtent:

"J. Kiznis, A. Šalčius, Ignaitis, J. Mačiūnas rengiasi New Yorke leisti žurnalą, kuriam davė Fluxus vardą. Į savo grupę jie tikisi įtraukti dr. J. Repečką ir A. Greimą. J. Kiznis, kaip žinoma, buvo Darbo žurnalo redaktorium, jame leido išspausdinti A. Šalčiaus straipsnį, kuriame pakartojo komunistų seniai skelbiamas mintis... Iš Darbo redakcijos J. Kiznis turėjo dėl tokio straipsnio įdėjimo pasitraukti".

"Darbininkas" tame reiškinyje išdėstė lietuvių socialistų dalies atskilimą nuo socialistų srovės ir jos atskali nukrypimą komunistų pusėn. Ir pabrėžia, jog tai ne naujiena. Lietuvių socialistų srovei toki nutrupėjimai komunistų link esą būdingi. Tam patvirtinti, atpasakojama lietuvių socialistų srovės istorija Amerikoje. Toki atskilimai esą jau tradicija.

Pirštu rodyti į socialistų srovę, kaip į "komunistų peryklą", irgi jau "tradicija", prieš kurią socialistai turi ir atskirtimų "tradicinių". Iš tikrųjų socialistų srovė neturi monopolio komunistams "perėti": randasi komunistų ir iš kitų šaltinių. Todėl šios neva "socialistų tradicijos" klausimas neturi esminės reikšmės. Užtat ir šio klausimo svarstymas nenusipelno būti skubiųjų reikalų dienotvarkėje. Tik teisinga būtų atkreipti dėmesį į tai, kad kalbamasis būsimas ar nebūsimas "Fluxus" žurnalo atvejis visiškai netinka būti vadinamas tradiciniu skilimu nei socialistų, nei kokioje nors kitose srovėje. Tai labai mišraus, atsitiktinio pobūdžio reiškinys.

Tik pasižiūrėkime į "Keleivio" informacijoje minimas pavardes. Iš keturių minimų pradininkų tik vienas J. Kiznis gali būti aiškiai sutapdinamas su socialistų srove; jis buvo trumpą laiką socialistų leidžiamą žurnalo redaktorius, jis skelbė radikalius socialistinius nusistatymus (kaip opoziciją prieš neryžtingą liberalizmą), jis bandė atšviežinti socialistų srovės visuomeninį reiškimą. Eksperimentas su A. Šalčium į, kaip redaktorių, suklupdė.

Antras minimas tos neva naujos atskalos pradininkas A. Šalčius niekad nėra turėjęs ko nors bendra su socialistų srove. Jis iš viso nėra buvęs sutapęs sukuria nors lietuvių politinė ar ideologinė srove, jei neskaityti to, kad jis bene aštuonėtu metų yra buvęs nuolatinis katalikiško laikraščio "Tėviškės Žiburių" bendradarbis, o po trumpą laiką buvo "švystelėjęs" dar "Vienybėje" ir pačiame "Darbininke". Jo "bendradarbiavimas" su socialistais tepasireiškė tik tai tuo vieninteliu pagarsėjusiu straipsniu J. Kiznio redaguojamame "Darbe". A. Šalčių laikyti atskilėliu nuo socialistų nėra nei mažiausio pagrindo.

Dar mažiau pagrindo tėra tokiu atskilėliu laikyti Ignaitį, kuris ligi pastarųjų laikų buvo ži-

kuria kita lietuvių politinė — ideologinė srove, tad ir jo negalima laikyti nuo ko nors atskilėliu. Juo labiau nėra nieko žinoma, kas rodytų jį kuriuo nors būdu linkstantį prie komunistų.

Pagaliau, spėliojimai, kad minėtieji pradininkai (galimas dalykas, kad jų yra dar ir nepaminėtų) tikisi pritraukti dr. J. Repečką ir prof. A. J. Greimą yra tik spėliojimai. Jei ir jie būtų imami galvon, tai tektų pastebėti, jog iš jų dviejų tik dr. J. Repečka yra socialistų srovės žmogus, nepajėgęs prisigdyti prie senojo socialistų srovės stiliaus, bet niekad nenutrupėjęs komunistų naudai. O prof. A. J. Greimas niekad nėra buvęs socialistų srovėje, kaip vienas iš jų. Jis gi Korp! Neo-Lithuania filisteris, ir jei jau bent kiek nuo ko nors "atskilęs", tai gal nuo tautininkų didžiūmos, ir būtent tuo, kad jis berods, stipriai simpatizuoja socialistinei filosofijai, ar bent tam tikriems jos suidealintiems aspektams. Na, be to, jis, galbūt, nuo lietuvių reiškimų bent kiek ir geografiškai atskilęs. Tad mažiausia tėra pagrindo jo vardą sieti su visu tuo dar miglotu projektu.

Lietuviai socialistai, turbūt, patys pakels balsą prieš naujas aluzijas, anot kurių, štai, iš jų pastogės ateina talkininkai bolševikų agentams. Todėl ne jiems ginti daromos šios pastabos. Jos daromos tikslu atkreipti dėmesį tik į faktinę padėtį, į tokią, kokia ji iš tikrųjų šiuo metu matoma. Būtent:

1) Keistai pavadinti numatomasis žurnalas gal bus, o gal jo dar ir nebus: ne taip lengva tuos "blynus" kepti...

2) Jeigu bus, tai tuo tarpu yra dar tik įtarimo, kad jis kurio nors požiriu padės bolševikų agentams, bet nėra įrodymo. Įtarimas paremtas kaikiuriais numatomųjų pradininkų pastreikimais, o taip pat ir tuo, kad bolševikų agentai neiškenčia neišsitarę, kaip jie to žurnalo laukia.

3) Bus ar nebus tas "blynas" iškeptas, bet viena aišku, kad "tešlą maišo" toli gražu ne vien "socialistų nuotrupos", bet kaip tik iš gana įvairių pusių susimetęs mažiukas būrelis, kuriam labiau būdingas atsitiktinumas, negu kokia nors "tradicija".

PASTABA: Baigęs šį straipsnį patyriau, kad Dr. J. Repečka ir prof. A. J. Greimas yra atmetę mintį apie jų dalyvavimą tame žurnale.

V.R.

A. a. adv. Juozas Bataičio paminklo statymo reikalu

Sausio mėn. 23 d. Huetenfeldo kapinėse, Vokietijoje, buvo palaidotas Korp. Neo-Lithuania filisteris, visaromenininkas adv. Juozas Bataitis.

A. a. Juozas Bataitis nepriklausomoje Lietuvoje buvo Tautininkų S-gos centro valdybos narys. Jis buvo vienas iš steigėjų Korp. Neo-Lithuania Filisterių Sąjungos. Jis buvo žinomas, mėgiamas ir populiarius advokatas-visuomenininkas.

Kaip stiprus visuomenininkas jis ypač išryškėjo Lietuvai nustojus nepriklausomybės. Jis ir VLKO narys ir Pas. Liet. Bendruomenės vienas iš steigėjų ir aktyvus valdybos narys. Įsisteigus LNTalkai, jis vienas iš pirmųjų jos atstovų Vokietijoje. Jo veikla Baltų - Vokiečių Draugijoje davė stiprių rezultatų lietuvių vardui išpopuliarinti Vokietijoje. Jo nuolatinis rūpestis Vasario 16-tos gimnazijos išlaikymu ir ugdymu yra palikęs neišdildomų įspūdžių tos gimnazijos auklėtinių ir vadovybės tarpe.

Jo bendradarbių, Vokietijoje ir Amerikoje esančių bendraminčių bei draugų iniciatyva, yra nutarta ant Jo kapo, visuomenės lėšomis, pastatyti paminklą, kuris būtų prižiūrimas Vasario 16-tos Gimnazijos auklėtinių.

Paminklas ir su jo pastatymu susiję išlaidos, numa-

toma, sieks virš 3000 DM, 750-800 dol. Jei surinktos aukos viršytų išlaidas, tai likutis būtų paskirtas Vasario 16-tos Gimnazijai baigusiems studentams paremti.

Korp. Neo-Lithuania filisteris, Juozas Bataičio kolegų ir draugų bei organizacijų veikėj prašome imtis iniciatyvos, sudarant komitetus ar rinkti aukas pavieniai ir neviačiau kaip š. m. gegužės mėn. 1 d. persiusti jas a. a. Juozas Bataičio paminklui pastatyti Komitetui New Yorke:

Vytautas Abraitis, dipl. teis. Korp. Neo-Lithuania filisteris, 97-08, 110 St., Richmond Hill, N. Y.

Pranas Naryvas, Taut S-gos 1-jo skyr. pirmininkas, 542 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Antanas Senikas, dipl. teis. Korp. Neo-Lithuania filisteris, 24 North Rd., Great Neck, L. I., N. Y.

Jurgis Sirusas, Korp. Jaujoji Lietuva filisteris, ALT S-gos 11 skyr. pirm., 86-17, 76 St., Woodhaven, N. Y.

Petras Ulėnas, Korp. Neo Lithuania filisteris, 32 Euclid Ave., Brooklyn, N. Y.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

DAR TRYS VALANDOS NAKTIES (52)

DESZŐ ÁRVAY

MES MYLIME NUKRYŽIUOTA EUROPA

-- Kuris dabar laikas? -- pa-
klausė Ilona.
-- Kodėl?
-- Rytą man reikės šeštą
valandą į darbą.
-- Mes vėl paimsime taką.
-- Siofokas visai netoli, iš ten
Vasia, eina daug traukinių į
Budapestą.
-- Mes negalime važiuoti trau-
kiniu, per daug pavojinga.
-- Kodėl, Vasia?
-- Tu klausai, kaip vaikas.
-- Aš nesu vaikas. Taurės
tuščios.

Kuzinas paėmė asotį, pasižiū-
rėjo į ją ir bepildamas nuliejo
pro šalį. Jai atrodė, kad jis
norėjęs kažką sakyti. Bet jie
tylėjo. Jo rankos glostė stalo
viršų. Staiga pirštai subeldė seną
dainą: "Medis yra medis, ir krau-
jas yra kraujas." Ilona žiūrėjo
į raudonus palieto vyno lašus.
Ji kalbėjo, lyg prisiversdama:

-- Tik pirmą kartą nuliejama
pora lašų. "Senajam Dieviui," sa-
kome mes. Bet kas dabar begal-
voja, kad šis paprotys suteikia
pagonių dievui pirmojo gurgkšnio
garbę - vyno, vandens, kraujo?
-- Ilona!

-- Taip, Vasia. Bet pagonių
dievai seniai užmiršti, niekas
nebežino jų vardų; tik senasis
Dievas, jis galbūt buvo vienin-
telis, kuris nesileidžia visiškai
užmirštas. Kad vengrai būtų
likę su senuoju Dievu, prie se-
nojo Dievo, kur anksčiau gyveno.
Kas žino, kas juos išstūmė iš
Azijos į tą praeitą Europą.
-- Ilona!

-- Gerk, Vasia, gerk už dievų
praeitą Europą, kur nuo am-
žių žmogus privertinėjamas ti-
kėti vis kitais dievais; kur nuo
nesiliaujančių dievų žudinių pa-
galiau viskas virsta bedievybe:
tautos, išgirskite ženklus!

-- Ilona, kas tau atsitiko?
-- Gerk, Vasia, gerk už dievų
užmirštą Europą!

-- Kurią tu myli!
-- Ir kaip aš ją myliu, kaip
mes visi ją mylime, tą nukry-
žiuotą Europą, kryžių Europą;
viengubų, dvigubų, trigubų, x-
gubų kryžių Europą, medinių,
geležinių, sidabrinių, auksinių
kryžių Europą; herbų kryžių, ri-
terių kryžių, svastikų kryžių,
rozečių kryžių, kardų kryžių,
strėlių kryžių, didvyrių kryžių
Europą; baltų, raudonų, žalių
mėlynų kryžių, visų spalvų kry-
žių, visų kraštų spalvų kryžių
Europą; ak, dievus žudanti, die-
vų aplieistoji, nukryžiuotoji Eu-
ropa, kurios kaktoje dabar turi
būti įdegtas kūjis ir piautu-
vas: pabuskite šios žemės pra-
keiktieji!

-- Nutilk, Ilona, tu kaip pa-
mišusi.

-- Leisk pagaliau man būti
pamišusiai, pamišusiai mylėti,
tave mylėti, vaikus mylėti, Eu-
ropą mylėti, kurion vengrai at-
vyti, kurioje jie negali nei gy-
venti, nei mirti... Gerk, Vasia!

-- Už jūsų protėvius, kurie
atvyko Europon.

-- Gerk už ką tik nori, bet
tik ne už mirusius.

-- Jie tebegyvena jumyse.
-- Mumyse? -- Ilona nusijuokė.

-- Totoriai, kryžiuočiai, turkai,
vokiečiai ir pagaliau raudonoji
armija; visi mus užpildinėjo,
per mus lipo! Vargu ar bėra
mumyse pora lašų senojo kraujo.
Gerk, Vasia!

-- Už tą porą lašų!

-- Jų pakanka, kad mes ki-
tiems liktume svetimi, kaip ir
mūsų kalba, toki svetimi, kad
jie spoks į mus, kai mes šo-
kame, kai mes didžiame liūde-
syje juokiamės, ir kai mums
džiaugsmas iš akių spaudžia aša-
ras; ak, ir jie pasivagia iš mū-
sų pora taktų muzikos, sušunka
"joi, maman!" - ir baigta, baigta
vengriška operetė; ak, aš no-
rėčiau jiems tikru čardašo taktu
tol krėsti užpakalin, kol jiems
išgaruotų "joi, maman!"

-- Ilona, prašau, nusiramink.

-- Klausyk, Vasia: Habsburgai
uždraudė kiekvieną gaidą, ir vis
dėlto slapta buvo dainuojamos
senosios dainos. O paskui Hor-
thy-Vengrija, ir Bela Bartokas
turėjo bėgti, nes jis gyveno su
tauta, užrašinėjo senąsias dai-
nas ir jas saugojo nuo užmirši-
mo. "Toli nuo tikrosios muzi-
kos", emigracijoje, jis mirė pus-
badžiu. O dabar? Prosit, Vasia,
dabar maskviečiai! Senosios dai-
nos ir jiems kelia nemalonumus;
ir kas pergarsiai paliečia "pro-
tėvių lyrą", tas apraminamas
ir nuteisiamas: vardan Markso,
Lenino ir vardan stalinės dvasios!
Baimė išgėdintos kaitros
senosios meilės dainose? Lais-
vės ilgesio baimė tūkstantme-
tinėse raudose? Gaivalingumo ir
jėgos baimė čardašo takte? Ak,
ta baimė, tas siaubas dėl poros
taktų tikros muzikos, dėl poros
lašelių iš vargo šimtmečių.
Ilona nusijuokė.

-- Ilona!

Ji juokėsi, juokėsi ir pakėlė
taurę.

-- Gerk, Vasia.

-- Už porą lašų senojo kraujo
tavyje!

-- Išgerk.

Žvangėdama pabiro Ilonos
taurė ant grindų.

-- Ar išsigandai, Vasia?

Kuzinas spoksavo į ją.

-- Kelneris, sąskaita.

-- Tu turi neišsigasti, kai
tuščios taurės sudūžta; joks
žmogus Vengrijoje to neišsigas-
ta. Bet saugokis, kai joks vynas
nebebus geriamas, kai visų vynas
tekės - ar ne, kelneri?

Kuzinas paskubomis apmokėjo
sąskaitą.

Gatvėje Ilona ėjo, kaip apsvai-
gusi, šalia Kuzino. Ji žingsniavo
Siofoko šviesų linkui, nekalbėjo,
iki prie stoties paėmė taką. Po
valandėlės Kuzinas tikėjo, kad
ji užmigė.

-- Mes esame Budapeste, --
pasakė Kuzinas.

Ilona trynė akis, tartum būtų
sapnavusi.

-- Aš išlipsiu pirmoji.

-- Ne, aš, -- pasakė Kuzinas
ir nurodė šoferiui, kuriomis gat-
vėmis važiuoti, Ilona rausėsi sa-
vo lininiame krepšelyje.

-- Ko ieškai? -- paklausė jis.

-- Nieko ypatingo; ar turi pieš-
tuką?

-- Ne, bet įtraukiamąjį plunks-
nakotį.

-- Bus geras.

-- Mes turėtume dar susitarti
dėl kito susitikimo.

-- Kaip tik ir noriu tau tiks-
liai užrašyti.

Prieš Moriczo Zsigmondo Ratą
Kuzinas pasakė šoferiui sustoti.
Jam apmokant ir paaiškinant, kad
Ilona turėjęs dar gabaliuką pa-
vėžėti, ji paskutiniame prancū-
ziškos gramatikos puslapyje pa-
rašė porą eilučių, išplėšė lapą
ir sulankstė. Kuzinas apkabino
Iloną atsisveikindamas.

-- Nebūčiuok, -- paprašė ji
tyliai ir melavo: -- Aš nemėg-
stu, kai kiti mato.

Ji padavė jam lapą, kai jis
stovėjo ties automobiliu, užtren-
kė duris ir sušuko šoferiui:

-- Važiukite!

-- Kur?

-- Važiukite tiesiog, važiuo-
kite, greit!

Kuzinas mojavu baltu lapu, kol
matė taką. Ties sekančia gat-
vės lempa jis sustojo ir skaitė:
"Nemėgstu niekam likti sko-
linga, net rusui. Sumokėjau kai-
ną, kuri buvo iš manęs laukia-
ma."

(Bus daugiau)

KONSULĄ DR. J. BIELSKĮ APLANKIUS

K. S. KARPIUS

Lietuvos Nepriklausomy-
bės 43 metų sukaktis man
su žmona teko atšvesti Los
Angeles mieste. Be dviejų,
plačiu mastu rengtų pami-

fondą ir savo tarybą, tauti-
ninkai savo fondą ir savo
tarybą. Fondai finansavo

Dr. Julius J. Bielskis ir K. S. Karpius.

G. Rudelio nuotrauka.

nėjimų, pačią Vasario 16-tą
dieną turėjau malonumo
praleisti su Lietuvos garbės
konsulu Los Angeles, Dr.
Julium J. Bielskiu. Šis po-
būvis verčia mane sugrįžti
į anuos laikus, prieš 43 me-
tus.

Veikli ponija Adelė Derin-
gienė surengė savo namuo-
se vaišes ir pakvietė konsu-
lą Bielskį su ponija ir mudu
su žmona, ir keletą kitų ar-
timųjų.

Los Angeles šiuo laiku
gyvena prof. M. Biržiška,
vienas iš nedaugelio likusių
Lietuvos Nepriklausomybės
akto signatarų, kurį taip
pat turėjau malonumo su-
sitikti ir girdėti jo kalbas,
sakytas viešose minėjimo-
se. Prof. Biržiška pažino ir
atsiminė mus po virš 25 me-
tų, kai anais laikais lankėsi
Clevelande.

Mažėja ir jų eilės

Su Dr. Bielskiu, prisimi-
nėm ir kitą žymų anų laikų
darbuotoją, Dr. Matą Vini-
ką, SLA sekretorių, apie
kurio mirtį jau buvom pa-
tyrę. Mažėja jau eilės ir
Amerikos išeivijoje pačius
sunkiuosius darbus dirbusių
veikėjų Lietuvos Nepriklau-
somybei iškovoti. Be mirš-
tančių čia Amerikoje, dau-
gelis jau mirė ir Lietuvoje,
sugrįžę laisvon tėvynėn.

Blogiausia, kad tie veikė-
jai nyksta Lietuvai vėl ati-
tekus svetimam, dar žiau-
resniam grobikui.

Kalbėdami su konsulu
Bielskiu sielojomės Lietu-
vos tragedija, užklupusia
taip gražiai jai įsigyvenus,
po sunkių pastangų laisvę
atgavus.

Anais laikais, kada kilo
Lietuvos valstybės atstaty-
mo darbas, Dr. Bielskis,
jaunas, energingas vyras,
buvo mūsų katalikiškos sro-
vės darbuotojas. Dr. Vini-
kas buvo tautinės srovės
stiprus šulas. Ir tautinėje
srovėje likimas pastatė ma-
ne, vyresniems už save tal-
kininkauti.

Atmetus šalin trečią, kai-
riąją, socialistišką srovę,
kurios vadai ir spauda ir
Vasario 16-tos aktą neigė,
ir savo spaudoje ir kalbomis
skelbė lietuviams naudin-
gesniu pasilikimą "galingos
Rusijos globoje", katalikai
ir tautininkai, nors savo
tarpe atkakliai kovojo už
savo srovinius reikalus, Lie-
tuvos Nepriklausomybės at-
žvilgiu laikėsi vieno nusi-
statymo: Laisva Lietuvos
respublika, su sava valdžia,
ir tam tikslui aukėjo visas
savo jėgas, darbą, pastan-
gas ir pinigus.

Bendri darbai vienam
tikslui

Negalėdami sutartinai
dirbti, ko visi vienodai troš-
ko, katalikai įsteigė savo

eiti į bendrus posėdžius.
Posėdžiai kartais suirdavo,
nei vienai nei kitai pusei
nesutinkant priimti kitos
pasiūlymą, sumanymų ar
rezoliucijų. Bet kad reika-
las spaudė ir paskirai dirbti
buvo bergždžia, tarybų at-
stovai vėl bandydavo susi-
eiti ir vėl kalbėtis ir tartis.

Taip darbas tęsėsi kelis
metus, tarybų delegacijoms
kartais ir į Europą vyks-
tant, paskirais keliais, pa-
sitarimams su tenatiniais
vienminčiais, kur tik tokius
galėdavo sutikti — švedijo-
je, Prancūzijoje ar Šveica-
rijoje.

1917, 1918 ir vėlesniais
metais, bendri katalikų su
tautininkais pasitarimai
privedė prie įsteigimo Wa-
shingtone bendro biuro Lie-
tuvos reikalams žiūrėti ir
Lietuvą, jau de facto pripa-
žintą, atstovauti. Surado
susikalbėjimo taškus abi tos
srovės, ir pastatė Washing-
tone savo bendrai sutiktus
asmenis.

(Nukelta į 5 psl.)

ŠIUOKŠLĖS

NEW
GAS
INCINERATORS
GET RID OF
GARBAGE AND
RUBBISH
WITHOUT
SMOKE,
ODOR,
NOISE!!

Jokio ėjimo į šiukšlių dėžes! Ir net... jokių
šiukšlių dėžių, kada jūs turite naują — be dū-
mų, be kvapo gazo degintuvą jūsų rūsyje ar
laisvam kambaryje. Pašalinkite kaulus, popie-
rius, lupynas... visas deginamas šiukšles tik
už centus į dieną. Pamatykite naujus gazo de-
gintuvų modelius: Warm Morning • Duramatic
• Sears-Kenmore • Calcinator • Majestic •
Martin. Jokio įmokėjimo. 36 mėnesiai išsimo-
kėjimui su jūsų gazo sąskaita.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

WATCH THE BARBARA STANWYCK SHOW MONDAY, 10 P.M. KYW-TV, CHANNEL 3

DĖMESIO! DĖMESIO!

NAUJA LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIO
DAINŲ PLOKŠTELĖ

"MES PADAINUOSIM"

(HI-FI ir STEREO 33 RPM).

su solistais A. Stempužiene, J. Krištolaityte, V.
Verikaitiu, kanklėmis bei lumsdėliais, vadovau-
jant muzikui A. Mikulskiui.16 dainų... Klaipėdužė, Ar vėjai pūtė, Kurteliai,
Melnikas...Kaina Hi-Fi \$6.50, Stereo \$7.50. Užsakantiems
daugiau 10 plokštelių duodama nuolaida.Kreiptis: V. Urbaitis, 1892 Hillside Rd.,
East Cleveland 12, Ohio.
Telef. PO 1-3180.

25th BIRTHDAY EDITION
ICE FOLLIES
MON. thru FRI. Eves. 8:30 P.M. and
SAT. and SUN. Mats. 1:30 and 5:00
SAT. EVE. MARCH 4 & 11—8:45 P.M.
Half Price Matinee Children Under 12 Years
Sat. Mats. March 4 and 11th, 5:00 P.M. Only
\$4.00 (Boxes & Loges and West End Promenade)
\$3.50 (Mezzanine—first 12 Rows Only)
\$3.00 (Mezzanine—last 7 Rows)
\$2.00 (Corner Sections)
• TICKET SALE AT •
Arena, 3700 Euclid Ave. or Richamn's
SEE: DAVID JENKINS Olympic Gold Medal Winner
and INA BAUER three-times German champion
MR. FRICK in "Alpine Festival"
DON'T MISS this Traditional Family Favorite
CLEVELAND ARENA • FEB. 28-MAR. 12

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

DAKTARAS JONAS ŠLIŪPAS 1861 - 1961

1861 m. kovo 6 d. gimė didelis Lietuvos patriotas ir laisvės žadintojas Jonas Šliūpas. Jis išvydo pirmus šio pasaulio šviesos spindulius Gruzdžių kaime --toje Lietuvos dalyje, kur dar lenkinimo šmėkla ir nutautinimas, susietas su "lenkiška bažnyčia" dar nepajėgė nusilpninti lietuviškas dvasios ir susilpninti tėvynės meilės. Čia lietuvis

P. J. Žiūrys

Šis kaimelis negalėjo nujausti, kad jame šią kovo 6 d., 1861 metais gimė tas vaikas, kurio plunksna, balsas ir veikla ateityje tiek daug prisidės būdinant Lietuvą iš svetimų pavergimo ir sužadins visą Lietuvą stoti į kovą už šalies išlaisvi-

mu, Jonas Šliūpas, kad ir be lėšų, pradėjo leisti "Lietuvišką Balsą" kurį jis pats pri-rašydavo, nunešdavo į spaustu-vę ir pats išplatindavo. Jo jauna žmona, Liuda (Malinauskaitė), kurią vedė 1885 m. kilusi iš ba-jorų, dirbo siuvelyko už 6 - 8 dolį savaitę. Ir abu gyvendami dideliame varge ir nedatekluose; veikė Lietuvos labui negalvodami apie savo ateitį.

Jau 1887 m. rugsėjo 15 d. jis su kitais sukūrė "Susivienijimą Visų Lietuvininkų Amerikoje" ir paruošė dirva SLA nuo 1885 - 1891 jis lankė Maryland universitetą, kuriame baigė medicinos mokslą. 1889 m. suorganizuoja Mokslo Draugiją ir 1893 išleidžia jos leidinį "Apšvieta". Vėliaus pradeda spausdinti, kartu su kun. Dembskiu "Naują Gadynę" (1900) Iškilus Rusijoje revoliucijai jis veikė su Liet. Socialistų Sąjunga ir telkė pinigus remti revoliucijai, bet pamatęs, kad socialistai siunčia pinigus ne Lietuvos veikėjams, bet visos Rusijos, jis išstoja iš socialistų tarpo ir dirba grynai lietuvišką darbą. Kartu su kun. Žilinsku (Žilium), suaukia pirmą visuotinį Amer. Liet. seimą 1906 m. vasario 22 d. New Yorke ir ten paruošęs memorandumą Rusijos valdžiai reikalauja Lietuvai pilnos autonomijos.

Nuo 1904 - 1912 Dr. Jonas Šliūpas yra "Aušros" Draugijos, šelpti mokleivius centro raštinninkas ir spausdina "Laisvą Mintį" kurioje veikia Kleofas Jurgelionis ir K. V. Račkauskas. Antrojo visuotinio Amer. Liet. Seimo metu Dr. J. Šliūpas suorganizuoja Tautininkų Partiją ir jos savaitraštį "Sandarą" (1914). Be kitų plačių ir įvairių darbų Dr. J. Šliūpas buvo organizatorius Liet. laikraštinių, buvo pir. Liet. Autonomijos Fondo (1914 - 17), Tautinės Tarybos narys (1917-1919), Tarybos Eks. Kom. Narys, Wash. D. C. (1918--19) Amer. Liet. atstovas Stockholm konferencijoje 1917, organizatorius Liet. Atstovybės Londone 1919, Liet. Atstovas Rygoje 1919 organizatorius Liet. Bendr. "Garlaivis 1921, kūrėjas Etines Kultūros Org. Clev. Ohio 1936 ir daug kitų organizacijų.

Nuo 1884 iki 1918 m. gyvenant JAV jis parašė ir išleido virš 42 knygas ne tik lietuvių, bet anglų ir lenkų kalbomis gindamas ir keldamas Lietuvos laisvę. Dr. J. Šliūpo prakalbos ir paskaitos buvo girdimos visose JAV dalyse. Jis, be pasigailėjimo, kito visus Lietuvos priešus, ar tai jie būtų valdžios žmonės, ar tai veikėjai ar "Viera Polska" priedangoje nutautino lietuvių.

Daktaro J. Šliūpo veikla JAV pasireiškė visose srityse. Kur tik buvo lietuviška veikla, ten visados būdavo ir Dr. Jonas Šliūpas. Jis veikė ne tik vienos partijos rėmuose bet vertė ir kitų partijų veikėjus imtis veiklos.

Be Daktaro Jono Šliūpo įtakos, veiklos, energijos, ugnies ir nuolatinio žadinimo per spaudą, knygas, paskaitas vėjus ir kt. vargu ar Amerikos lietuviai būtų buvę prirengti suteikti tokią didelę ir reikšmingą pagalbą Lietuvos laisvę iškovojant, JAV valdžios pripažinimą išgauti ir visaip ją remti. Ne tik jo auklėtiniai čia veikė, bet ir Klaipėdoje ir visoje Lietuvoje.

Liet. Universitetas įvertindamas jo nuopelnus jį paskyrė docentu skaityti medicinos istoriją ir jam suteikė garbės doktoratą, o vėliau jo garbės, kaip aušrininkui pagerbti, buvo išleistas ir pašto ženklelis.

Užėjus baisiam raudonam tvanui jis kaip ir tūkstančiai Lietuvos sūnų, leidosi į svetimus kraštus. Bet ir Vokietijoje jis veikė Lietuvos laisvės prieklinimui kiek tik jėgos leido. Vokietijoje Dr. J. Šliūpas ir mirė.

Jo pelenai buvo pervežti į JAV jo antros žmonos ir palaidoti prie jo paminklo, pastatyto Amerikos lietuvių Tautinėse kapinėse, Chicago, Ill.

Aš, kaip vienas iš tūkstančių Amerikos lietuvių, kurie išmokom savo tėvynę gerbti, mylėti ir aukoti savo visą gyvenimą jos naudai, turiu liudyti, kad tai išmokom iš Kudirkos raštų ir kitų leidinių, išleistų Tėvynės Mylėtojų Draugijos, sukurto Dr. Jono Šliūpo ir kitų, išmokom

Bostono subatvakariams ruošti komisija. Sėdi iš kairės: Vaičaitienė, Vilėniškienė, Bilvaišienė, A. Vilėniškis. Stovi: V. Mickūnas, S. Santvaras ir pirm. J. Vaičaitis. P. Pliksnio nuotrauka.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI BOSTONE

Vasario 16 d. Subatvakaris

Nors Vasario 16 d. nuotaukose buvo gausu susirinkimų ir atskirų mūsų didžiosios šventės minėjimų, kultūrinis subatvakaris, taip pat skirtas Vasario 16 d. paminėti, buvo surengtas ALT S-gos Bostono sk. namuose, vasario 18 d. vakare.

rys, pirmasis Nepr. Lietuvos Kauno karo komendantas, o vėliau partizanų vadas prie demarkacijos linijos, dėl savo drąsos ir pavyko nebijimu pasidarys legendariniu, dar ir šiandien tebėra kupinas energijos, sąmojų, ryžto gyventi ir dirbti. Subatvakario rengė-

kiui padėkos ženklą įteikė L. Dambriūno Liet. kalbos veiksmažodžių aspektus, o Gerimantui Griauzdei Al. Kutkaus Dainininko dalia. Ta pačia proga padėkota F. Kiršos pagerbimo vaišių komisijai už surengtas vaišes ir įteikta O. Vilėniškienėi Al. Kutkaus Dainininko dalia, Br. Vaičaitienei, B. rutei Bilaišienei, G. Mickėvičienei H. Nagio Naujas poezijos rinkinys Mėlynas sniegas, o Vl. Mickūnui ir Ant. Vilėniškiui p. Santvarienė prisegė prie atlapo po rožę. H. Nagio Mėlynas sniegas teko Al. ir Ant. Gustaičiams už poezijos montažo parengimą F. Kiršos pagerbimui.

Subatvakaris, nors šį kartą negausus dalyvių skaičium, buvo jauskus, padabintas gedulu perjuostom tautinėm vėliavėlėm.

Kitas subatvakaris bus rengiamas kovo 18 d. ALT S-gos Bostono skyriaus namuose.

Į Fausto Kiršos pagerbimą iš Baltimorės buvo atvykęs į Bostoną mūsų vyr. kartos poetas Juozas Mikuckis, kuris pats š. m. rugsėjo 20 d. švęs savo 70-tą gimtadienį. Svečias Bostone pavišėjo apie 10 dienų. Jis yra surinkęs ir suredagavęs beveik visus iki šiol parašytus savo eilėraščius, kuriems ieško leidėjo. Atrodo, kad poeto 70-mečiui jo poeziją išleis L. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius.

J. Mikuckis Bostone dėl savo eilėraščių suredagavimo ir išleidimo tarėsi ir su bostoniečiais kolegomis. Daugiau pasidarbavo ypač su savo tėviškos kaimynu St. Santvaru.

jai jam yra nuoširdžiai dėkingi už tartą gaivų žodį. Muzikinę subatvakario dalį jautriai atliko jaunas pianistas Gerimantas Griauzdė, paskambindamas pianinu (ALT S-gos Bostono sk. jau metas būtų pasirūpinti geresniu instrumentu). G. Griauzdė jau yra stiprus skambinimo technikoje, turi gyvą stilių pajautimą, neabejotiną muzikalumą. Lin-kėm jaunam pianistui gilin-tis į muzikos meną ir tobo-lėti.

Rengėjai poetui J. Mikuc-

Subatvakary susitikę Bostono lietuvių veikėjai Tui-nyla ir ALT S-gos Bostono skyr. pirm. A. Matjoška prie kavos puoduko tariasi organizaciniais reikalais.

P. Pliksnio nuotrauka.

Poetas Juozas Mikuckis, mielas svečias iš Baltimorės, cituodamas liet. autorių patriotinę lyriką, atsi-grįždamas į kovų dienas dėl Lietuvos nepriklausomybės, kuriose jis pats aktyviai dalyvavo, pasakė specialiai subatvakariui paruoštą kalbą. Tai buvo narsaus kovotojo ir poeto žodis, kupinas rūpesčio dėl mūsų nevieningumo ir greitai pamirštamų idealų. Pabaigoje savo kalbos jis paskaitė porą savo patriotinių eilėraščių.

St. Santvaras, norėdamas parodyti žinomo poeto kūrybinį veidą, paskaitė J. Mikuckio Baletą, Girą ir Visą naktį lijo, itin puikius poeto eilėraščius.

Malonu pastebėti, kad J. Mikuckis, tas poetas ir ka-

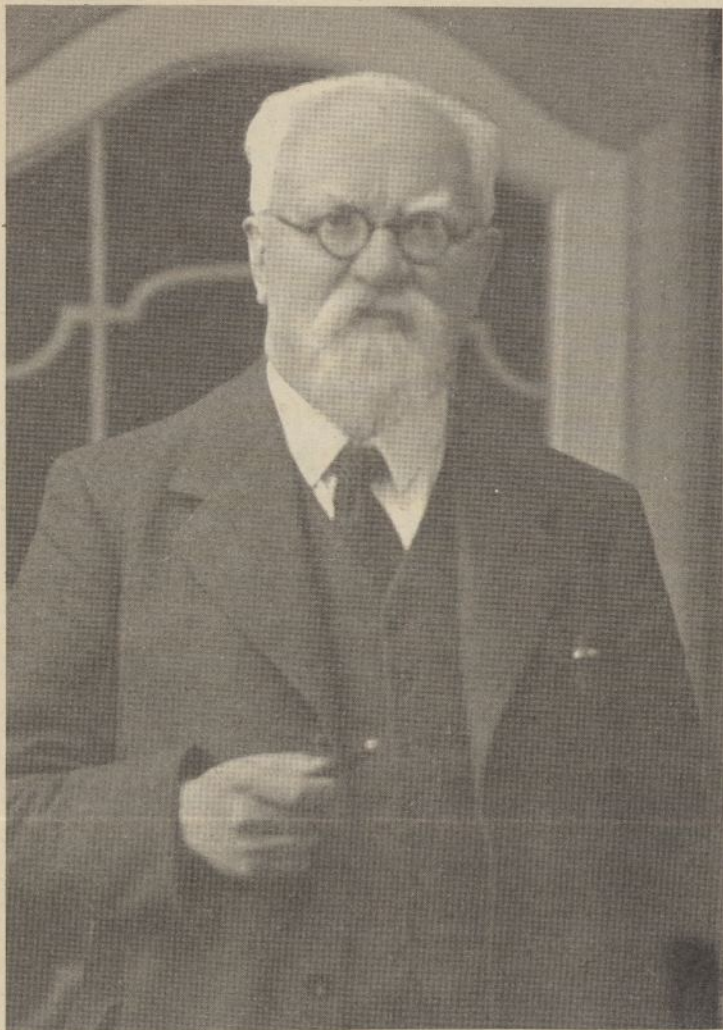
veikti klausydami jo prakalbų ir skaitydami šimtus jo straipsnių bei knygų apie Tėvynę ir jos teises, jos praeities garbę ir nuopelnus.

Dr. Jono Šliūpo, to didžiojo lietuvių nuopelnai lietuvių tautai ir valstybei, slenkant metams į praeitį, vis labiau ir labiau kyla. Jo energija, darbštumas ir pasi-šventimas savo tautai yra geriausias pavyzdys, kurį turėtų priaugančios kartos sekti. O mums, jo amžininkams, buvo didelė garbė jį pažinti iš jo mokyti ir Lietuvai savo darbo duokl atiduoti.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo atstovybė Bostone. Sėdi iš kairės: izd. Romas Jasiūnas, sekr. Teofilus Janukėnas ir pirm. Ignas Vilėniškis.

P. Pliksnio nuotrauka.

Dr. Jonas Šliūpas.

gyveno senovišką, ramų kad ir vargingą gyvenimą, apsuptas gėrimais, raistais ir ežerais, kurie jį globojo nuo išlaukinio ir negeistinių įtakų. Čia lietuvis gimė augo, kovojo už būvį ir laukė geresnių dienų kada laisvės spinduliai jį pabudins reikalaujanti sau laisvės ir pagarbos, kurią taip mylėjo ir mokėjo apginti jo protėviai.

PAS DR. J. BIELSKI...

(Atkelta iš 4 psl.)

Ir Dr. Bielskis ir Dr. Vinišas buvo tu reikalų viršūnėse, vadovavo informacijos biurą, ir Lietuvos laisvės paskolos reikalus, kol sulauktas Washingtono pirminis Lietuvos atstovas — Jonas Vileišis.

Dr. Bielskis buvo parvykęs Lietuvon, kaip amerikiečių savanorių vadas — atstovas, Lietuvai nuo jų purtančių priešių ginti.

Kraštui pradėjus savistovai veikti, Dr. Bielskis turėjo vienokius ar kitokius įgaliojimus nuo visų buvusių Lietuvos vyriausybių, kol pagaliau, kai persikėlė į Los Angeles, buvo paskirtas garbės konsulu. Tose pareigose būdamas, Dr. Bielskis siejo, kad kokiu nors sutapimu kas nors tinkamas liktų jo vietininku, testinumui išlaikyti, kad Los Angeles konsulatūra su juo neparibaigtų ir nebūtų uždarę.

Savo pasikalbėjime gvil-denom pliusus ir minusus ir dabartinės mūsų išeivijos bangos gyvenimo, atsidūrus svetimame krašte, savo tėvynės netekus.

Anų senų laikų sroviniai nesusipratimai dabar buvo visai laiko sudildinti, ir pasikalbėjimas lieto tik gerąsias to atlikto darbo puses.

Dr. Bielskio bešališkumas ir jo veikla su visais lietuvišiais pilnai atitinka jo paskyrimą. Smarkiai auganti Los Angeles lietuvių kolonija gali tik didžiutis jo darbštumui ir naudotis jo visapusių patarnavimu.

Nuo savęs, p. Konsului linkiu dar ilgo gyvenimo ir geros sveikatos.

Kaip buvo paminėta Vasario 16 Vokietijoje

Sekmadienį, Vasario 19 dieną, į šv. Juozapo namų salę Frankfurte prie Maino, PLB Vokietijos Kr. Valdybai, bendradarbiaujant su Vilko Vykdomąja Taryba ir lietuvių LS kuopų vadovybėmis, pavyko sutraukti žymiai virš 500 žmonių, paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo sukaikčiai. Rengėjams, pradžioje galvojusiems, kad didelė salė gali būti pustuštė, teko palaužyti galvas, kaip visus svečius tinkamai sutalpinti.

Didžioji publikos dalis, suprantama, buvo lietuviai. Daugelis iš jų po ilgų metų eilės pirmą kartą išgirdo Tautos Himną ir pirmą kartą pamatė salę, išpuoštą lietuviškomis trispalvėmis ir vytimis. Tai lietuviai, pasakutiniai metais atvykę iš Lietuvos. Buvo ir tokių, kurie, jau apie 20 metų gyvendami Vokietijoje, pirmą kartą turėjo progos dalyvauti tokio masto lietuviškame rengime ir iš viso pirmą kartą po daugelio metų sutikti lietuvių, išgirsti gimtąją kalbą, dainą, pamatyti tautinius šokių.

Minėjime dalyvavo Vilko Vykdomosios Tarybos pirmininkas J. Glenža, narys dr. P. Karvelis, Lietuvių Katalikų Sielovados Tvarkytojas tėv. A. Bernatoniš, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas J. Norkaitis, 7 PLB Vokietijos Kr. Tarybos nariai, inž. J. Augustaitis, 2 kuopų vadai, eilė Vasario 16 Gimnazijos mokytojų su direktorium dr. Groniu ir daug kitų, lietuviškame gyvenime besireiškiančių asmenų. Kitų tautybių svečių tarpe pažymėtini 5 Hesseno krašto seimo atstovai: ponios Matuschek ir Schnell ir ponai Bruder, Hackenberg, Pikard ir Fleckenstein, Limburgo vyskupą atstovavo dekanas kun. Nilges. Dalyvavo buvęs Kauno vokiečių gimnazijos direktorius prof. dr. J. Strauch, Vokiečių Tremtinių Sąjungos pirmininkas p. Biermann ir eilė kitų. Iš lenkų paminėtini Generalinis Vikaras Vokietijai prel. E. Lubowiecki ir kan. J. Janusz. Buvo latvių bulgarų, ukrainiečių ir kitų tautybių svečių. Amerikiečiams atstova-

vo karininkai iš Kaiserslauterno su poniomis.

PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirmininkas kun. Br. Liubinas atidarydamas minėjimą, lietuviškai tartame žodyje išskėlė lietuvių tautos ryžtą gyventi laisvai ir nepriklausomai ir Vasario 16 šventėje atsinaujinti lietuviškoje dvasioje. Kalbėdamas vokieškai, pirmininkas prašė kitų tautybių svečių būti liūdytojais lietuvių noro gyventi laisvai ir nepriklausomai. Buvo pagerbti žuvusieji ir suimtieji kovoje už laisvę.

Amerikiečių svečiams angliškai žodį tarė dr. G. Valančius, trumpai apibūdindamas garbingą Lietuvos istoriją ir išryškindamas tragišką dabartinę padėtį.

Pagrindinę paskaitą skaitė Richard Hackenberg, Hesseno krašto seimo narys. Vystydamas savo pasirinktą temą "Laisvas apsisprendimas visoms tautoms", prelegentas labai sumaniai ir vaizdžiai įstatė Lietuvos klausimą į visuotinės problemos rėmus. Laisvo tautų apsisprendimo teisę, kaip principą ir tikslą, yra įrašyta 1-jame Jungtinių Tautų konstitucijos straipsnyje; "Jungtinių Tautų uždutis yra puoselėti tautų tarpe draugiškus santykius, išseinant iš tautų lygiateisiškumo ir laisvo jų apsisprendimo teisės pagrindą". "Taigi", kalbėjo R. Hackenberg, "kas reikalauja laisvo apsisprendimo teisės, toli gražu nėra ramybės drumstėjas, o tar nauja Jungtinių Tautų tikslams!"

Toliau kalbėtojas išryškino sovietų veidmainiavimą. Jis citavo eilę jų vadų pareiškimų, pripažįstančių visoms tautoms laisvo apsisprendimo teisę ir tiems žodžiams priešpastatė rėžiančius faktus, kur toji teisė brutaliausiu būdu yra laužoma. Pasinaudodamas Kanados ministro pirmininko p. Diefenbacher žodžiais, Sovietų Sąjungą jis apibūdino kaip didžiausią šių laikų kolonijalistinę pajėgą, išskaičiuodamas net 27 sovietų pavergtas tautas.

Tų skaičių akivaizdoje R. Hackenberg apgailestavo pasyvią vakariečių laikyseną. Pagirdamas JAV-bių praktikuojamą pavergtųjų tautų savaite, jis apeliavo į vokiečius dėl pastangos tokiai savaitei įsivesti ir pas save. Labai taikliai išryškino disproporciją tarp ūkinės pažangos ir pažangos, geriau sakant atsilikimo, teisės ir moralės supratime. Nepaprastai branginama savo asmeniškai laisvė, skrupulingai ginamos savo asmeniškos teisės, tačiau abejutiškai žiūrima, kai toji laisvė yra išplėšiama iš kitų ir kai kitų teisės pažeidžiamos ar padaryta skriauda neatitaisoma. Kaip perspėjimą tokiems savanaudžiams, kalbėtojas pacytavo Vakary Vokietijos Federalinės Respublikos prezidento H. Lübke žodžius:

"Kas nekrepia dėmesio į vieną teisės pažeidimą, tas paskatina į tolimesnę neteisėtumą".

Baigdamas R. Hackenberg išskėlė lietuvių tautai padarytą ir daromą skriaudą, kuri paskutiniu metu dar kartą buvo išryškinta J. E. vysk. J. Steponavičiaus suėmimu. Pasinaudodamas JAV-bių prezidento John F. Kennedy žodžiais, kad be aukos negali išsilaikyti laisvė, saugumas ir taika, jis ragino be pertraukos ir nenuilstamai kovoti už Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų laisvę, reikalaujant ir joms pripažinti laisvo apsisprendimo teisę.

Baigdamas pirmąją minėjimo dalį, PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirmininkas perskaitė protesto rezoliuciją prieš J. E. vysk. Julijono Steponavičiaus suėmimą, kuri visų dalyvių buvo priimta pritariantis plojimu. Toji rezoliucija yra siuntinėjama V. Vokietijos federalinei vyriausybei, kraštų vyriausybėms, spaudai ir kitiems įtakingiems veiksniams.

Meninė minėjimo dalį išpildė Vasario 16 Gimnazijos choras ir tautinių šokių grupė. Ypatingai gerai buvo paruošti ir gražiai išpildyti tautiniai šokiai. Po lenčiugelio publika taip gaivalingai plojo, kad ji buvo galima nuraminti tik išbėgus į sceną pagrindiniam to šokio artistui abiturientui Počiuliui. Gaila tik, kad dėl scenos mažumo, dalis šokių turėjo būti šokama apačioje. Tuo būdu, pav., dalis publikos negalėjo pilnai pasigėrėti vienu iš gražiausių šokių, malūnu.

Prieš išsiskirstant, labai jautrių žodį tarė Frankfurto miesto katalikų dekanas kun. Nileges. Jis perdavė Limburgo vyskupo dr. W. Kempf sveikinimus ir iš savo pusės, susijaudinęs, taip kalbėjo: "Eidamas galvojau, kad darau asmenišką auką, tačiau eidamas turiu pareikšti, kad išsinešu didžiulę dovaną. Anksčiau

lietuvių tautos nepažinojau, o dabar ją pamiliau"... Po jo dar taip pat labai giliai ir jautriai kalbėjo Baltų draugijos vardu dr. Dehmen iš Stuttgarto. Jis išskėlė lietuvių liaudies dainos senumą ir grožį, tuo paliūdydamas lietuvių sielos turtingumą ir lietuvių kultūros senumą.

Baigiamajame žodyje PLB Vokietijos Kr. Valdybos pirmininkas pareiškė visiems dalyviams, kalbėtojams ir programos atlikėjams nuoširdžią padėką ir pakartotinai pabrėžė lietuvių tautos nepalaužiamą apsisprendimą gyventi laisvai ir nepriklausomai.

Praktiškasis minėjimo rengimo darbas buvo atliktas PLB Vokietijos Kr. Valdybos. Finansiniai ir moraliniai jį parėmė VLIKO Vykdomoji Taryba, lietuvių LS daliniai ir Free Europe. Salę labai skoningai dekoravo Vasario 16 Gimnazijos mokytojas A. Krivickas. Meninėje dalyje nuopelnai tenka mokiniam, choro dirigentui mokytoju K. Motgabiui ir tautinių šokių mokytojui. Apie minėjimą buvo plačiai aprašyta vokiečių spaudoje ir perduotas reportažas per Hesseno radijo siųstuvą.

VASARIO 16 GIMNAZIOJE

Minėjimas įvyko 16 dieną tik savame ratelyje be pašalinių svečių, bet užtat gryoje lietuviškoje dvasioje. Minėjimas pradėtas pamaldomis bažnyčioje, į kurias visi moksleiviai nuvyko rikiuotėje, nešant priekyje Lietuvos, skautų ir ateitininkų vėliavas.

Minėjimas toliau buvo tęsimas po pietų, susidedąs iš oficialios ir meninės dalies. Atidarydamas minėjimą gimnaz. direktorius Dr. L. Gronis trumpai suminėjo Vasario 16 dienos reikšmę, drauge primindamas, kad toji diena yra taip pat ir gimnazijos vardadienis. Direktorius ragino moksleivius visados atsiminti, kad jie yra lietuviai

ir Vasario 16-os Gimnazijos auklėtiniai, kad jie savo gyvenimu parodytų verti esą to vardo ir vėliau taptų jos laisvės skelbėjais bei gynėjais.

Po to Dr. G. Valančius savo paskaitoje (arba jo žodžiais tariant "tautinės rekolekcijos") labai gražiai pavaizdavo lietuvių tautos didingumą praityje ir dabartyje. Cituodamas visą eilę poezijos kūrinių, jisai nušvietė lietuvių literatūrinį grožį ir minčių gilumą, lietuvių kalbos senumą bei vertingumą. Po to, patiekė visą nuspelniusių ir pasaulinio masto lietuvių pavardžių. Visa Dr. Valančiaus kalba dvelkė giliu pietizmu ir meile visai tautai, kas yra lietuviška. Tai darė didelio įspūdžio taip moksleiviams, taip ir kitiems klausytojams.

7 klasės mokinys R. Baliulis

paskaitė ištraukias iš Vyt. Alanto "Tarp dviejų gyvenimų", o abiturientas Br. Cepulevičius padeklamavo Bern. Brazdžionio eilėraštį "Židiny" Gimnazijos choras, mok. K. Motgabio vadovaujamas, padainavo keletą dainų ir gimnazijos šokėjai pašoko porą tautinių šokių.

Po vakariinės mok. K. Dedinas parodė spalvotą Lietuvos vaizdą su pritaikintu jiems montažu. Po ko sekė tautiški žaidimai ir dainos. Tat visa diena praleista gražioje tautiškoje nuotakoje.

MINĖJIMAI buvo gana gerai ir iškilmingai praversti dar Memmingene, Muenchene, ir šiomis dienomis dar bus pravesta Kaiserslauterne, Uhlerborne, Essene ir kitur.

Inf.

dovanos ★ * taupytojams *

SAUSIO IR VASARIO
MENESIAIS

PADEJUS \$500.00
AR DAUGIAU

KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

5 1/4%

mokame už
ilgalikes
taupmenas!

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
trečiad. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p. p.

JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, vedėjas

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL./BI 2-1397, TO 3-8131

Kas Dirvos neskaito
— daug nustoja!

Paraginkit savo pažįstamus
užsiprenumeruoti DIRVĄ.

VELYKOS ARTĖJA

SIŪSTI VELYKOMS DOVANŲ SIUNTINI
DRAUGAMS IR GIMINĖMS I VISAS USSR
DAŽIS

YRA LENGVA IR PATIKIMA PER

Cosmos Parcels Express Corp.

(Licensed by Intourist)

COSMOS TURI DAUG METŲ PATYRIMĄ IR
TUKSTANČIUS PATIKIMŲ KLIENTŲ.

- Pristatymas garantuotas.
- Siuntinys apdraustas.
- Gavėjas nieko nemoka.
- Papildomų informacijų ir nemokamų kainoraščių prašykite ar skambinkite į mūsų artimiausią skyrį:

NEW YORK 2, N. Y., 39 — 2nd Avenue — Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y., 306 Wilson Ave. — Tel. HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Avenue — Tel. DI 5-8803
LAKEWOOD, N. J., 126 — 4th Street — Tel. FO 3-8569
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel. MU 4-4619
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson St. — Tel. HU 1-2750
WORCESTER, Mass., 174 Millbury St. — Tel. SW 8-2863
HAMTRAMCK, Mich., 9350 Jos. Campan — Tel. TR 3-1666
CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th St. — Tel. TO 1-1068
CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Ave. — Tel. BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill., 2439 W. 69th Street — Tel. WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter St. — Tel. FI 6-1571
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. — Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa., 530 W. Girard Ave. — Tel. WA 2-4035

WATERBURY, Conn., 6 John St. — Tel. PLaza 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., 414 Scribner Ave., N. W. — Tel. GL 8-2006

JERSEY CITY, N. J., 75 Bright St., kampas Jersey Ave.
PASSAIC, N. J., 176 Market St. — Tel. SR 2-6387
DETROIT, Mich., 6440 Michigan Ave. — Tel. TA 5-8050
ROCHESTER, N. Y., 583 Hudson Ave. — Tel. LO 2-5941
VINELAND, N. J., West Landis Ave., Greek Orthodox Bld.

Eagle Stamps

the **MAY** co's

NOW
3

DOWNTOWN — PUBLIC SQUARE

visada padidina sutaupas

BASEMENT stores

CEDAR CENTER — RIDE AND RIDGEWOOD DRIVE

NEKASDIENINIS IŠPARDAVIMAS!

**Puikus pirkinys vieno iš didžiausių
krašto gamintojų**

**VYRŲ VILNONIAI IR VILNONIO
MIŠINIO**

KOSTIUMAI

DYDŽIAI:

35 iki 46

Reguliarūs

36 iki 42

Trumpi

37 iki 46

Ilgai

\$23

**Kiekvienas kostiumas
pa siūtas parduoti daug
brangesne kaina!**

- 80% Vilna, 20% Nylonas
- 75% Vilna, 25% Acrilon Acrylic
- Vien vilnos flannels

- Tamsiai pilki
- Tamsiai rudi
- Vidutiniai pilki
- Vidutiniai rudi

Gaunami naujame 3 sagų stiliuje, gražios lygios spalvos, įvairios maišytos medžiagos. Visi yra geriausios medžiagos gamybos. Velykos jau tuoj pat, norėdami geriausiai atrodyti šiai šventei, nusipirkite dabar vieną iš šių gražių, pigiai parduodamų kostiumų.

Atsiprašom, bet nepriimami paštu ar telefonu užsakymai

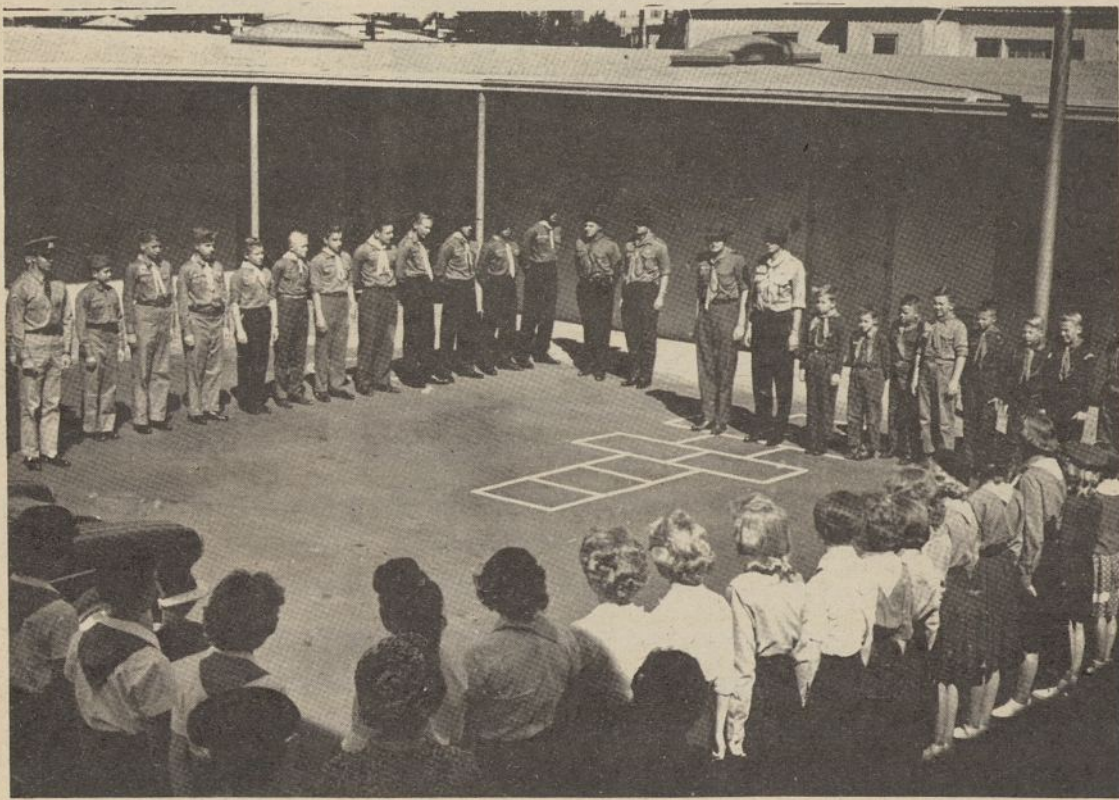
BASEMENT MEN'S CLOTHING
DEPARTMENT... THE MAY
COMPANY, ALL 3 STORES

MEDŽAGA IŠ
ŠIŲ GARSŲ
GAMINTOJŲ:

- PEERLESS
- STEVENS
- BACHMAN
- MONITEAN
- KENT
- MILLIKEN

Los Angeles lietuvių skautų iškilminga sueiga, minint Vasario 16 sukaktį.
L. Kančausko nuotrauka.

CLEVELANDE ir apylinkėse

"ŽMOGUS, KURĮ UŽMUŠIAU"

Keletas pastabų apie Vaidilos teatro naują premjerą ir jos autorių

Maurice Rostand drama "Žmogus, kurį užmušiau", statyta daugelio tautų scenose. Jos gilus dramatismas, kilnios žmoniškumo idėjos ir meistriškai išvystytas psichologinis veiksmas, žavėjo daugelį žiūrovų. Dabar šį veikalą kovo 18 d. Vaidilos teatras parodys ir Clevelando publikai.

Veikalo autorius gimęs 1891 m. rašytojų šeimoje. Jo tėvas buvo to laikotarpio garsiausias prancūzų dramaturgas Edmond Rostand, motina — poete Rosemonde Gerard. Sūnus Maurice Rostand yra vienas iš produktiviausių prancūzų scenos rašytojų. Jis yra parašęs keliasdešimt veikalų, daugiausia eilėmis. Pirmas veikalas "Rosine" pasirodė 1910 m. Po to sekė porą kitų, parašytų drauge su motina (k. a. "Mergaitė su degtukais" pagal Anderse no pasaką). Kasmet jis yra parašęs po vieną arba daugiau scenos veikalų — "Casanova", "Garbė", "Geležinė kaukė", "Dezertyrė", "Paskutinis caras", "Prekiautojai patrankomis", "Šarlota ir Maksimilianas" ir daugelį kitų. Rostand išbandęs plunksną ir kitose srityse, rašant poeziją, apysakas ir romanus. Tačiau pagrindinė jo kūrybos sritis yra drama.

"Žmogus, kurį užmušiau", parašytas 1930 m. pagal autoriaus to paties pavadinimo romaną. Veiksmas vyksta Vokietijoje, po pirmo pasaulinio karo. Jaunas prancūzas, sąžinės kankinamas, atvyksta pas tėvus, kurių sūnus — jaunas vokietis — kare žuvo nuo jo kulkos. Ten jis nori išpirkti savo kaltę, nori gauti atleidimą, kurio jis nepriima net iš kunigo per išpažintį. Kaip

įveikiamas šis nepaprastai sunkus uždavinys — tai žiūrovai ir pamatys trijų veiksmų dramoje, kuriai įžangą duoda nepaprastos nuotaikos prologas.

Vaidilos teatras į šį pastatymą įdėjo daug darbo. Pastatymo vertė didina ir dail. V. Raulinaičio dekoracijos.

Reikia tikėti, kad nė vienas Clevelando teatro mėgėjas ar bičiulis nepraleis progos ir šį veikalą pamatys.

Em. Skujeniekas

• Šv. Kazimiero šventės proga Clevelando skautės ir skautai jau ketvirtą kartą rengia KAZIUO MUĞĘ, kuri įvyks kovo 12 d., Lietuvių salėje. Pradžią 11:30 val. ryto.

Apatinėje salėje bus šilti lietuviški valgiai (bulvinės dešros, mėsienos dešros su kopūstais, balandėliai, dešrelės su bulkutėmis...), saldumynai, gėrimai ir kt. Viskas paruošta Neringos Tunto Tėvų Komiteto.

Viršutinėje salėje Neringos skaučių, Pilėnų skaučių ir židinio paruošti stalai su įvairiausiais rankdarbiais, medauninkais, saldainiais ir kt. 5 val. vak. scenos vaizdelis "Subatvakarielis" paruoštas Z. Peckaus. Taip pat ir kiti pasirodymai.

Kviečiame visus apsilankyti, skaniai pavalgyti, pasisvečiuoti ir apžiūrėti ką skautės ir skautai padarė.

• Romai Jasiukynaitėi, Dirvos tarnautojai, kovo 1 d. Polyclinic ligoninėje padaryta apendicito operacija.

• Reikalinga 4 m. mergaitės prižiūrėtoja East Clevelando gyventojui, E. 134 gatvė, prie Shaw Ave. Reikia nuo 8 val. ryto iki 4 val. po pietų, penkias dienas savaitėje. Dėl susitarimo skambinti kiekvieną dieną po 6 val. vakaro telefonu: LI 1-8030. (27)

• Išnuomojami 5 kamb. vyresnio amžiaus porai. Viršų, gaso šildymas. Šaldytuvai, skalbimo mašina ir kt. 6707 Edna Ave., HE 1-2683.

AKRON

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga Akrono lietuviai ALTOi aukojo:

Po 50 dol. — Dr. Adomavičiai.

25 dol. — SLA 198-354 kuopa.

20 dol. — J. Salasevičius.

10 dol. — LSS 20 skyrius, V. Sliesoraitis, J. Vaičaitis, J. Zdanis.

6 dol. — Baldauskai.

5 dol. — Janavičiai, Joga, O. Lukoševičienė, S. Lucas, kun. C. A. Patrick, A. Rudis, Dr. S. Sviderskas, N. Trumpickas.

3 dol. — J. Augustinavičius, Valentai.

2 dol. — A. Gauder, P. Slegus, N. Tručiškievičius, M. Salsky, Muckai, A. Žentelis, M. Cathell, J. Kirtiklis.

1 dol. — A. Gataveckas, C. Gaškievičius, L. Lipinskienė, Apšagai, J. Schmidt, W. Jatech, A. Aleknievičius, O. Pukienė, V. Puissis, Jerašienė, Kuprienė, Jurgelienė, Georges, Moeller, Tručiškas, Kubeck, Sasnauskienė, N. Lalrence, P. Barauskienė, Andruškevičienė, Ch. Kazlauskas, Vaivockienė, P. Stasiuk, Hubert, M. Rožukienė.

Kiti aukojo po mažiau. Iš viso aukų surinkta 230 dol., kurie pasiųsti ALTO centro valdybai.

VISAIS APDRAUDOS REIKALAI,

kaip automašinų, gyvūnų, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

LIETUVIŲ KLUBAS

ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue

EX 1-1143

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Quik Auto Service, Inc.

1304 East 9 Str.

Tel. TO 1-1673

Vietinių ir užsieninių automobilių taisymas. Visų rūšių mechaninis ir "Auto Body" taisymas, gerai išbaigtas — garantuotas dažymas. Prano Grigonio priežiūra.

Jei jūsų mašiną reikia taisyti, ilgiau nelaukit ir susitaisykit dabar, kada dar galite gauti nuolaidą.

tobulino. Be to ji savo knygelę pritaikė tik mažesniems vaikams išimdama iš jos tuos eilėraščius, kurie buvo mažiukams neprieinami.

Antroji laida yra papildyta naujais aštuoniais eilėraščiais — "Čiuožykloje", "Voveraitė" ir k. ir vaikų naujomis fotografijomis. J. Narūnės vaikams eilėraščiai lengvi, trumpi, grakštūs, vaikui nesunku išmokti mintinai. Vaikas čia suras savąjį pasaulį ir visa, kas jam artima ir įdomu.

Autorė originaliai sugalvojo knygą papuošti lietuviukų fotografijomis. Neabejoju, kad skaitytojai atras pažįstamų veidelių. Tai pirmoji tokia knyga vaikams. Autorė turi aiškiai pedagoginį tikslą: ji lengvai patiekia patriotines mintis vaikui prieinama forma. Knyga patraukliai Liet. Knygos Klubui išleista, švietimo Tarybos aprobuota.

"Jaunieji Daigėliai". Eilėraščiai vaikams. Trijų dalių rinkinys. Antroji pataisyta ir papildyta laida. Kaina \$1.50 Ks. Žilinskienė

BROCKTON

Vasario 19 d., įvyko Brocktono lietuvių iškilmingas Vasario 16 minėjimas Franklino lietuvių klubo salėje. Pagrindinę kalbą sakė svečias K. Bielinis, o vėliau į susirinkusius kalbėjo ALT Brocktono sk. pirmininkas, miesto burmistras Mr. Ellershou, LB sk. pirmininkė B. Luduonienė, ir šaulių CV pirmininkas. Meninę vakaro programą išpildė Brocktono moksleivių ateitininkų taut. šokių grupė ir Bostono mišrus choras, vad. komp. Julijui Gaideliui. Po programos šeiminkai pavaišino svečius skaniais užkandžiais. Aukų surinkta 504 doleriai, iš kurių stambiausieji aukotojai buvo: Sandaros kuopa \$100.00, J. Varnas \$25.00 ir Franklino klubas \$25.00.

Brocktono skautų vadovimą perėmė s. J. Monkus. Tėvai, norintieji įjungti savo sūnus į liet. skautų draugovę ar asmeniškai prisidėti prie Brocktono skautų veiklos, prašomi kreiptis į naująją vadovą. Ten pat galima užsisakyti ir "Skautų Aida".

Antradienį ir sekmadienį vakarais, Franklino lietuvių klubas nemokamai duoda modernių šokių pamokas. Instruktorė yra profesionalė šokių mokytoja. (rb)

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

Grazi dovana visiems
Naujų metų
proga
Plokštelės tik nesenai
pagamintos
LITHUANIAN — AMERICAN
Long Play Hi-Fi Records

Sol. LIONĖ JUODYTE-Matthews yra įdainavusi naują lietuvišką dainą plokštelę — "MANO

LIETUVOS
PRISIMINIMAI"
(My Lithuanian Memories)
Kaina \$4.98

Antrąją mažą (angliškai) — "Christmas Carols" Shepherd Boy and Sleeping Child.

Kaina 98c.
Išleistas Mill Marlboro Co. Platintojams užsakius didesnius kiekius — duodama nuolaida.

UŽSAKYMIUS SIŪSTI:
ALEX MATHEWS
256 Union Avenue,
Brooklyn 11, N. Y.
arba
gaunama visose
radijo stotyse

J.S.AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

DIRVA

Nr. 26

1961 m. kovo 3 d.

KAS IR KUR?

• **J. J. Bačiūnas** išleido gražiai iliustruotą leidinį "Ko važiuavau į Europą 1960 metų rudenį". Leidinėlis 24 psl., spaustas Dirvos spaustuvėje, didesnio formato.

• **Vaclovo Sidzikausko, PET** pirmininko iniciatyva vasario 23 dieną, Over Seas Club patalpose, New Yorke, buvo suruošti priešpiečiai kai kuriems Vokietijos parlamento nariams, kurie praeitą savaitę dalyvavo antroje Amerikos - Vokietijos konferencijoje W a s h i n g t o n e. Priešpiečiuose bei pasitarime dalyvavo ir visų devynių pavergtų tautų atstovai.

Paminėtina, kad pasikeitęs JAV vyriausybės, Pavergtų Europos Tautų vardu pirm. V. Sidzikauskas kreipėsi į ją, išdėstydamas tų tautų rimtą padėtį šių dienų politinių įvykių akivaizdoje ir įteikė prašymą priimti delegaciją pasitarimui dėl bendradarbiavimo.

• **Prof. J. Eretas**, iš Šveicarijos, vasarai baigiantis atvyks į Chicago dalyvauti Liet. Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime. Kelionę apmokas A. Rudis. Taip pat atvyks ir A. Mačeina, kurio kelionę apmokės prel. Jūras. Norima atsikviesti ir prof. Z. Ivinskį.

• **Šiaulių Mergaičių ir Berniukų gimnazijų 1941 metų** abiturientų laidos, rengia savo dvidešimtmečio atžymėjimą - suvažiavimą. Visi tų laidų bendraminėčiai prašomi skubiai atsilipti: V. A. Klupšas, 5 Glencairn Ave., Toronto 12, Ont., Canada.

• **Dr. P. Rasutis**, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **A. Verbickas**, iš Chicago, mokėdamas už Dirvą atsiuntė ir \$5.00 auką.

DETROIT

DIDŽIAJAI ŠVENTEI PRAĖJUS

Vasario 16-tos minėjimas, įvykęs vasario 19 d. Western High School auditorijoje, praėjo gana sklandžiai.

Minėjimą pradėjo Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirm. dr. K. Karvelis, pakviėdamas jį vesti R. S. Borisui. JAV Himną pagiedojo Pr. Zarranka, pianu akompanuojant A. Mateikai. Invokacijos maldą atkalbėjo šv. Antano prapijos klebonas kun. W. Stanevičius. Kalbas pasakė JAV senatorius Ph. Hart ir ALT C.V. narys J. Talala. Daugelis organizacijų dalyvavo su vėliavomis, Michigano valst. gubernatoriaus ir Detroito miesto galvos proklamacijos, skelbiančias vasario 16-ąją Lietuvos Nepriklausomybės dieną, perskaitė Rasa Liškauskaitė ir Aldona Hofmanaitė. Prie garbės prezidiumo stalo sėdėjo J. Talala, gen. Černius ir visuomenės veikėja E. Paurazienė.

Meninė programos dalį atliko Z. Sukauskaitė, padėklamuodama Pilkos eilėraščių Lietuva ir St. Šližio vedamas D.L.K. Birutės D-jos mergaičių choras, padėklamuodamas šias dainas: St. Šližio harm. Stoviu aš parimus, B. Budriūno Tėviškėle, St. Gailevičiaus Tėvynę prisiminus, J. Švedo Linėlį roviau, St. Šližio harm. Kaipgi gražus, gražus ir M. Karkos Keliaujam su daina. Tai ir... viskas.

O vis dėlto Vasario 16-sios - Didžiosios Tautos Prisikėlimo ir valstybės atstatymo šventės minėjimo meninei programai užpildyti vieno eilėraščio ir mergaičių, daug kartų detroitiešiams girdėto choro labai mažai. Nors choras pasirinktas dainėles išpildė gana vykusiai, nors matėsi chorvedžio įdėta daug darbo ir dainininkių nemaža pastanga, nors malonu ir miela buvo paklausti, bet Vasario 16-os minėjimui, kur pasikviečiama ir kitų tautų atstovai, meninė programos dalis mažoka.

Aišku, organizatoriai skaitėsi su išlaidomis ir norėjo kiek galima daugiau surinkti (surinkta 2287,97 dol. aukų) ir sutaupti, tačiau ar tas yra minėjimo tiks-

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

• **Rimantas Vaičiaitis**, apie kurį jau kelis kartus buvo rašyta Dirvoje, vasario 25 d. dalyvavo New Yorko Madison Square Garden įvykiose "National AAU" lengvosios atletikos pirmenybėse. 1 mylios ėjime jam teko 4-ta vieta. Laikas 6:42.0. Pirmąją vietą užėmusio laikas keturiomis sekundėmis geresnis. Vasario 26 d., tik ką lėktuvu grįžęs iš New Yorko, dalyvavo Chicagoje 6 mylių ėjimo varžybose. Čia užėmė 1-mą vietą, nuotolį įveikdamas per 6:46.15. Amerikinių mastu, ši pasekmė yra išskirtinai gera. Plačiau apie R. Vaičiaitį bus "Sporto dienose".

• **Prof. dr. P. Stančius**, paguldintas į Montclair ligoninę, New Jersey. Jam paraližuota visa dešinė pusė, todėl teks ligoninėje pasilikti ilgesniam laikui.

• **Step. Kęsgaila**, iš Montre-alio, mokėdamas už Dirvą, atsiuntė ir \$5.00 auką.

Per konsulų priėmimą Vasario 16 proga Bismarko viešbuty, Chicagoje, prie kavos puoduko susitikę lietuvių veikėjai: Juozas ir Marija Bačiūnai, E. Adamkavičienė, A. Kėželis, A. Kėželienė ir V. Adamkavičius.

Lietuvos pasiuntinybės Washingtono patarėjas dr. S. Bačkis, kalbėjęs Vasario 16 proga Philadelphiaje, Marijos Raugaitės ir Irenos Avizonytės papuošiamas tautiniu ženkliu.

V. Gruzdžio nuotrauka.

las? Minėjimas turi sužadinti savųjų tautinius jausmus, pakelti dvasią, o svetimiesiems parodyti mūsų tautos dvasines ir kultūrines vertybes.

MŪSŲ DAKTARAI

Daugeliui lietuvių suremontavęs sveikatą DR. VYTAUTAS MAJAUSKAS nuo kovo mėn. 1 d. perkeltą savo kabinetą į naują vietą. Naujas jo kabineto adresas yra šis: 23738 Joy Rd. Tel. KE 8-2899.

Daktaras BENJAMINAS KVITYS, vidaus ligų specialistas, kurio kabinetas 31406 Ford Rd. Garden City, Mich., nebegalėdamas aptarnauti visų atvykstančių pacientų, ligonius priima tik iš anksto susitarus. Tel. GA 4-1754.

Išgijusi daug simpatijų švelniu patarnavimu ir sąžiningu darbu savųjų ir svetimųjų tarpe dantų gydytoja DR. BRONĖ GRUZDIENĖ perkėlė savo kabinetą į naują vietą. Adresas 15200 Schollcraft Ave. Tel. VE 7-2119. K. Jurgutis

WORCESTER

BALFo vaju

BALFo skyrius savo visuotinam susirinkime nutarė kovo mėnesį praveisti vaju. Apsvarsčius visus galimus lėšų sutelkimo būdus, buvo nutarta nerengti nei piknikų, nei kitokių parengimų, o visas pastangas sutelkti į šį vienaakartinį aukų rinkimo vaju.

Aukų lapai rinkėjams jau padalinti. Valdyba prašo visus tautiečius šias skyriaus pastangas duosniai paremti. Vokietijoje likusiems tremtiniais, kurių dauguma dėl sveikatos kitur išemigruoti negalėjo.

WATERBURY

Atvyksta Jokūbas Stukas

Kovo 12 d., 2 val. 30 minučių Waterburio lietuvių parapijos didžiojoje salėje Stukas rodys filmus, kuriuos pernai lankydamasis okupuotoje Lietuvoje padarė. Taip pat jis padarys ir pranešimą.

Visų apylinkių lietuvių kviečiami atsilankyti į šį įdomų informacinį pranešimą apie padėtį Lietuvoje.

PHILADELPHIA

Lietuvių Moterų Atstovybės Philadelphia Klubo Valdyba praneša, kad dailininko R. Viesulo paskaita, kuri dėl blogo oro buvo atidėta, įvyks kovo 12 d., 3 val. p. p. Lietuvos Banko patalpose — 202-204 North Broad St., Philadelphia, Pa. Paskaita bus papildyta atitinkamo turinio filma.

Rengėjos maloniai kviečia visus lietuvius į ją atsilankyti.

vadovauti buvo pakviestas Vytautas Dulys. Vietinė tautinių šokių grupė gyvai pašoko keletą šokių.

Philadelphia Ansamblio solistė Čikotaitė-Kalvaitienė padainavo lietuviškų dainų. A k o m p o n a v o Kaulinytė. Dainos kiekvieno klausytojo virpino širdį ir kėlė patriotinius jausmus. Choras skaičiumi nedidelis, bet didelis dainų išpildyme.

Baigiamąjį žodį sakė LB pirmininkas V. Volertas. Dekodamas chorui ir linkėdamas sėkmės pranešė, kad vienas svetimtautis svečias su nusistebėjimo paklauses kaip lietuviai padaro, kad į chorą sueina jaunimas. Esą, jų choruose dalyvauja tik seniai. V. Volertas sako, kad paslapties nepasakės, nes jį gludį choro vadovo L. Kaulinio asmenyje. Po šių žodžių choro dalyviai gyvai ir nuosirdžiai plojo savo vadovui.

Radio valandėlė, be savaitinio pranešimo, vasario 19 d., 5 val. po p. turėjo specialų pusvalandį, pašvęstą Vasario 16 paminėjimui per radiją.

Kun. A. Drauginis, lietuvių ir anglų kalbomis, sukalbėjo maldą. Trumpas kalbas pasakė Baltimorės miesto majoras, Marylando Valstijos Gubernatorius ir Marylando senatorius.

M. K.

BALTIMORE

Vasario 16 minėjimas Baltimorėje praėjo pakilia nuotaika. Lietuvių Organizacijų Taryba vasario 11 d. suruošė banketą. Dėl sniego į banketą atsilankė viršimto dalyvių.

Kun. A. Drauginis, Korėjos karo dalyvis ir Ramovės narys pasakė reikšmingų minčių.

Besibaigiant užkandžiam į minėjimą atvyko nuoširdus lietuvių draugas kongresmanas Edward Garmatz.

Meninėje dalyje, kurios ligi šiol banketuose nėra buvę, programą išpildė Philadelphia Ansamblio mišrus choras, vedamas L. Kaulinio.

Choras išpildė 8 dainas. Kongr. E. Garmatz taip buvo sužavėtas choro dainomis, kad čia pat chorui įteikė 100 dol. čekį kelionei į Dainų šventę. Be to pareiškė, kad po Dainų šventės chorui padengs trūkstamas kelionės išlaidas autobusu.

Iškilmingąjį minėjimą vasario 12 d. pradėjo trumpu žodžiu LB Apylinkės pirmininkas inž. V. Volertas, Lietuvos ir Amerikos himnus, maldą ir žuvusiems pagerbti giesmę sugiedojo scenoje išsirikiavęs choras. Sveikinimo ir linkėjimų žodžius pasakė estų ir ukrainiečių bendruomenių atstovai.

Įdomių ir naujų minčių patiekė inž. Pr. Zundė savo 45 min. pranešime.

Meninė minėjimo daliai

Skirmantas Radvilas ir Danutė Indreikaitė, vasario 11 d. susituko E. Chicagoj. Sutuokė kun. P. Celiešius.

Pakenė